

HỘI NGHỊ TOÀN THỂ HỘI VIÊN NĂM 2024

TIỀM NĂNG CỦA NGÀNH HÀNG
MỰC – BẠCH TUỘC VÀ MỘT SỐ
CHIA SẺ, KIẾN NGHỊ

Ông Nguyễn Nam Vinh – PGĐ Công ty TNHH Huy Nam

XUẤT KHẨU MỰC – BẠCH TUỘC 2023

NĂM	2022	2023	So sánh (%)
Sản lượng XKTS (triệu tấn)	9,0	9,3	3,33
Giá trị XKTS (tỷ USD)	11	8,96	- 18,5
XK Mực – Bạch tuộc (triệu USD)	760	660	- 16%
Chiếm tỷ lệ (%)	6,9	7,4	7,2

MỘT SỐ NHẬN ĐỊNH

- ▶ Ngành thủy sản và nghề cá biển (khai thác thủy sản, nuôi trồng thủy sản, dịch vụ hậu cần nghề cá) đã có những đóng góp quan trọng cho nền kinh tế quốc dân, nâng cao thị phần xuất khẩu, và góp phần bảo vệ an ninh, chủ quyền biển đảo của đất nước.
- ▶ Bên cạnh những đóng góp tích cực, nghề cá nước ta đang phải đối diện với những khó khăn, thách thức trên con đường phát triển một nghề cá bền vững và có trách nhiệm trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế.

Theo Cục Thủy sản, năm 2024 kinh tế thế giới tiếp tục phục hồi chậm hơn so với dự báo, lạm phát ở nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ, người dân các nước thắt chặt chi tiêu, nhu cầu tiêu dùng toàn cầu giảm mạnh trong đó có sản phẩm thủy sản dẫn đến những khó khăn trong hoạt động xuất khẩu thủy sản.

Bên cạnh đó, nghề cá còn phải đối mặt:

+ Thách thức về môi trường và an ninh biển

+ Biến đổi khí hậu,

+ Ô nhiễm môi trường biển

+ khai thác thiếu bền vững

+ “Thẻ vàng” của Ủy ban Châu Âu (EC)

-> Là những trở ngại làm hạn chế sức cạnh tranh của ngành hàng thủy sản Việt Nam trên thế giới, cũng như bảo đảm bền vững các hệ sinh thái biển phục vụ cho cuộc sống của hàng triệu người dân địa phương.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

Xoay quanh đó, vẫn còn bủa vây nhiều khó khăn, hạn chế:

1/ **Thứ nhất:** Ủy ban châu Âu vẫn tiếp tục giữ cánh bảo “thẻ vàng” đối với ngành khai thác thủy sản. Điều này là sản phẩm thủy sản khi vào thị trường EU bị cầm chân nhiều.

2/ **Thứ hai:** Đó là tình trạng thiếu nguồn lao động trầm trọng, nguồn nhân lực còn hạn chế. Cơ sở hạ tầng chưa đáp ứng được yêu cầu của ngành khai thác thủy sản. Phương tiện lao động còn thô sơ, chưa được hỗ trợ đồng bộ từ các cấp, chính quyền. Hơn nữa, việc khai thác chưa áp dụng tiến bộ khoa học, kỹ thuật dẫn đến năng suất thấp. Bên cạnh đó, chưa có sự bình ổn giá nên giá thành vì vậy cũng ảnh hưởng đến tính cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

3/ **Thứ ba:** Và còn một yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến ngành đánh bắt thủy hải sản, đó chính là giá dầu ngày một theo thang. Theo sự chia sẻ của chủ phương tiện đánh bắt, với tình hình giá dầu tăng, giá xuất khẩu hải sản giảm (Thấp hơn so với cùng kỳ năm 2023 và cả), đã có nhiều phương tiện đánh bắt tạm ngưng hoạt động.

4/ **Thứ 4:** Biến đổi khí hậu, làm cho hoạt động khai thác thủy sản trở nên khó khăn hơn bao giờ hết.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

5/ **Thứ 5:** Hiện tại giá cước tàu tăng nhiều, đột biến do tình hình chiến tranh và bất ổn trên vùng Biển đỏ, tình trạng khan hiếm container và hãng tàu bắt tay nhau nâng giá vô tội vạ khiến xuất khẩu bất ổn và rủi ro.

6/ **Thứ 6:** Không chỉ siết chặt về IUU trong đánh bắt hải sản, hiện nay EU áp dụng nhiều khuyến cáo và biện pháp kiểm soát trong việc quản lý VSATTP như: Cấm chiếu xạ, cấm sử dụng các hóa chất khử trùng gốc Clorat, trong khi nhiều thị trường khác vẫn cho phép dư lượng ở mức độ có kiểm soát.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

7/ **Thứ 7:** Các DN Thủy sản cần sử dụng vốn vay lớn để tạm trữ nguyên liệu nhưng việc tiếp cận các gói vay ưu đãi rất khó khăn vì hầu hết các ngân hàng không chấp nhận thế chấp tài sản là các sản phẩm thành phẩm thủy sản vì không phù hợp khẩu vị của Ngân hàng và quản lý, kiểm tra, kiểm đếm, kiểm kê khó khăn, xác định giá trị khó khăn do không có các đơn vị thẩm định giá chuyên sâu.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

8/ **Thứ 8:** Các hoạt động xúc tiến thương mại, tiếp cận khách hàng của ngành thủy sản chưa được đồng bộ, mạnh mẽ và số hóa như các lĩnh vực khác, các sàn giao dịch tự phát, thiếu chuyên nghiệp, công tác môi giới còn nhiều bất cập và chông chéo, không có sự bảo vệ hay thông tin minh bạch, nhất là các công cụ pháp lý bảo vệ DN xuất nhập khẩu thủy sản, dẫn tới các DN gặp nhiều rủi ro khi giao dịch.

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

9/ Thứ 9: Luật thuế GTGT áp dụng cho các DN thủy sản hiện còn nhiều bất cập và quy định thiếu chặt chẽ từ việc nhập khẩu nguyên vật liệu thủy sản (Xác định biểu thuế, HS Code ... chưa chính xác, quy phạm, quy định dễ hiểu nhầm, khó xác minh, xác định: Hàng lược, đã qua gia nhiệt\, xuất xứ hàng hóa, thuế suất thuế GTGT chưa đồng bộ, công tác hoàn thuế còn chậm và DN không chủ động, công tác kiểm hóa hải quan cũng còn nhiều phức tạp do đặc thù sản phẩm thủy sản chưa quy chuẩn, các bộ tiêu chuẩn, tiêu chí cũng như các dòng, nhóm sản phẩm còn lẫn lộn, đan xen...

NHỮNG KHÓ KHĂN – HẠN CHẾ

10/ **Thứ 10:** Các DN xuất khẩu thủy sản đang gặp nhiều vướng mắc đối với các quy định mới về kiểm soát vùng nuôi, vùng khai thác, cam kết hộ dân, ngư dân, các giám sát, tuyên truyền việc sử dụng hóa chất cấm, kháng sinh hay kiểm soát môi trường nuôi trồng thủy sản còn nhiều thiếu sót, nhà nước chưa có các cơ sở dữ liệu về truy xuất nguồn gốc, vùng nuôi, khai thác công khai và minh bạch, các quy định mới thay đổi thường không có tập huấn, hướng dẫn. Các văn bản chồng chéo, không rõ ràng, thậm chí không đồng bộ giữa các địa phương, ban ngành, dẫn đến DN vô tình hay bắt buộc phải làm sai lỗi, rủi ro cao.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP

Nhằm tìm giải pháp quản lý nghề cá và ngành hàng thủy sản phát triển hiệu quả và bền vững, Bộ trưởng Lê Minh Hoan đã đề cập đến sự thay đổi trong ngành thủy sản Việt Nam, từ việc chỉ tập trung vào đánh bắt và nuôi trồng nay đã chuyển sang một hướng tiếp cận toàn diện hơn; trong đó vừa đánh bắt vừa bảo tồn theo các hình thức đa dạng, phong phú, trọng tâm có hiệu quả với việc thu hút du lịch vào việc bảo tồn nghề cá.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP

Đồng thời, Bộ trưởng kêu gọi sự thay đổi trong tư duy và hành động, từ việc chỉ chú trọng đánh bắt sang việc bảo tồn và phát triển bền vững, việc chống khai thác hải sản gỡ bỏ “thẻ vàng” IUU trước hết vì lợi ích quốc gia, vì lợi ích của nhân dân. Các DN XK thủy sản từ nguồn đánh bắt đang từng ngày từng giờ cố gắng thực hiện đúng các chỉ đạo, yêu cầu của chính phủ, bộ ngành... để mong muốn sớm gỡ bỏ thẻ vàng IUU.

XIN CẢM ƠN!